

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 ***Titlul proiectului de act normativ***

„LEGE
privind anularea contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru
anumite categorii de persoane fizice”

Secțiunea a 2-a ***Motivul emiterii proiectului de act normativ***

Promovarea proiectului de act normativ este determinată de necesitatea eliminării inadvertențelor apărute în aplicarea prevederilor Capitoalelor II și III ale Titlului IX² din Codul fiscal, coroborate cu prevederile art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la categoriile de persoane care beneficiază de asigurare în sistemul de asigurări sociale de sănătate, fără plata contribuției.

1.Descrierea situației actuale

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 125/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobată prin Legea nr.106/2012, începând cu data de 1 iulie 2012, au fost preluate din legislația specifică de asigurări sociale de sănătate, respectiv, din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, contribuțiile de asigurări sociale obligatorii datorate de persoanele fizice care realizează venituri impozabile din activități independente, activități agricole, silvicultură, piscicultură, din asocieri fără personalitate juridică, din cedarea folosinței bunurilor, investiții, premii și câștiguri din jocuri de noroc, din alte surse, precum și contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de persoanele fizice care nu obțin venituri.

În urma preluării în Codul fiscal a prevederilor referitoare la contribuțiile privind asigurările sociale de sănătate, în vederea administrării acestora de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, nu au fost preluate și prevederile de la art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc că, anumite categorii de persoane beneficiază de asigurare în sistemul de asigurări sociale de sănătate, fără plata contribuției, dacă realizează anumite categorii de venituri,

întrucât acestea vizează condițiile de realizare a prestațiilor care au fost și au rămas în atribuțiile Ministerului Sănătății.

Astfel, la art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, se prevede că următoarele categorii de persoane, beneficiază de asigurare, fără plata contribuției:

a) toți copiii până la vârsta de 18 ani, tinerii de la 18 ani până la vârsta de 26 de ani, dacă sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu, până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni, ucenici sau studenți și dacă nu realizează venituri din muncă;

b) tinerii cu vârsta de până la 26 de ani care provin din sistemul de protecție a copilului și nu realizează venituri din muncă sau nu sunt beneficiari de ajutor social acordat în temeiul Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare; soțul, soția și părinții fără venituri proprii, aflați în întreținerea unei persoane asigurate;

c) persoanele ale căror drepturi sunt stabilite prin Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 51/1993 privind acordarea unor drepturi magistraților care au fost înlăturați din justiție pentru considerente politice în perioada anilor 1945 - 1989, cu modificările ulterioare, prin Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 309/2002 privind recunoașterea și acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950 - 1961, cu modificările și completările ulterioare, precum și persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 1 din Legea recunoașterii față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la

	Braşov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările şi completările ulterioare, dacă nu realizează alte venituri decât cele provenite din drepturile băneşti acordate de aceste legi; d) persoanele cu handicap care nu realizează venituri din muncă, pensie sau alte surse, cu excepţia celor obţinute în baza Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările şi completările ulterioare; e) bolnavii cu afecţiuni incluse în programele naţionale de sănătate stabilite de Ministerul Sănătăţii Publice, până la vindecarea respectivei afecţiuni, dacă nu realizează venituri din muncă, pensie sau din alte resurse; f) femeile însărcinate şi lăuzele, dacă nu au nici un venit sau au venituri sub salariul de bază minim brut pe ţară. În acest context, de la data preluării contribuţiilor de asigurări sociale de sănătate în Codul fiscal şi până la data intrării în vigoare a prevederilor art. I pct. 17 şi 18 din Ordonanţa Guvernului nr. 4/2015 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare, prevederile de la Capitolele II şi III ale Titlului IX² din Codul fiscal, nu conţineau prevederi exprese cu privire la exceptarea de la plata contribuţiei de asigurări sociale de sănătate a categoriilor de persoane prevăzute la art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările şi completările ulterioare. Este de menţionat faptul că, pentru persoanele care au obligaţia plăţii contribuţiei de asigurări sociale de sănătate, baza lunară de calcul a contribuţiei este condiţionată de un plafon minim, respectiv, de valoarea salariului minim brut pe ţară stabilit prin hotărâre de Guvern, astfel încât dacă venitul lunar realizat este sub plafonul minim, contribuţia se calculează asupra plafonului. Întrucât, categoriile de persoane menţionate la art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările şi completările ulterioare, beneficiază de asigurare, fără plata contribuţiei, iar prevederile Codului fiscal nu le menţionează expres ca fiind exceptate, în practică, organele fiscale, au pus în aplicare prevederile Capitolelor II şi III ale Titlului IX² din Codul fiscal, astfel că au stabilit, în sarcina persoanelor menţionate la art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările şi completările ulterioare, contribuţii de asigurări sociale de sănătate.
2. Schimbări preconizate	Având în vedere faptul că prevederile de la Capitolele II şi III ale Titlului IX ² din Codul fiscal, nu conţineau prevederi

expresie cu privire la exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a categoriilor de persoane prevăzute la art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, este necesară anularea contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate, de la data de 1 ianuarie 2012 și până la data intrării în vigoare a prevederilor art. I pct. 17 și 18 din Ordonanța Guvernului nr. 4/2015, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât persoanele care se încadrează în categoriile reglementate de prevederile art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, și îndeplinesc condițiile prevăzute de această normă în ceea ce privește categoriile de venituri pentru care se acordă asigurări de sănătate, fără plata contribuției, să beneficieze de această facilitate.

În acest sens, se propune, în vederea eliminării inadvertențelor mai sus menționate, anularea contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele menționate la art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

- pentru copiii până la vârsta de 18 ani, tinerii de la 18 ani până la vârsta de 26 de ani, dacă sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu, până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni, ucenici sau studenți, se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate indiferent de baza la care aceasta a fost calculată. Cu toate acestea, în cazul acestei categorii de persoane, nu se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate aferentă eventualelor venituri pe care respectivele persoane le-au obținut din următoarele categorii: venituri din salarii sau asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură.

- pentru tinerii cu vârsta de până la 26 de ani care provin din sistemul de protecție a copilului, se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate, indiferent de baza la care aceasta a fost calculată. Cu toate acestea, în cazul acestei categorii de persoane, nu se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate aferentă eventualelor venituri pe care respectivele persoane le-au obținut din următoarele categorii: venituri din salarii sau asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, sau dacă au fost beneficiari de ajutor social acordat în temeiul Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.

Precizăm faptul că Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 213 alin. 1) lit. a) și b), faptul că anumite categorii de persoane, beneficiază de asigurare, fără plata contribuției, numai în situația în care nu realizează „venituri din muncă”.

Prin urmare, prin actuala formulare a literelor a) și b) ale alin. (1) din proiectul de lege, se dezvoltă sintagma „venituri din muncă”, fiind enumerate limitativ categoriile de venituri care se încadrează în această sintagmă și care dacă sunt realizate duc la neaplicarea facilității reglementată prin proiectul de lege.

- pentru soțul, soția și părinții care se aflau în întreținerea unei persoane asigurate, fiind vorba deci de persoane care nu au obținut venituri, se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru venitul bază de calcul reprezentat de salariul minim brut pe țară stabilit în baza art. 296³² din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

- pentru persoanele ale căror drepturi sunt stabilite prin legile speciale prevăzute în mod expres la art. 213 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate stabilită după cum urmează:

- pentru venitul bază de calcul reprezentat de salariul minim brut pe țară stabilit în baza art. 296³² din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care indemnizația acordată în baza legii speciale este sub nivelul salariului minim brut pe țară;

- pentru venitul acordat în baza legii speciale, în cazul în care acesta este mai mare decât salariul minim brut pe țară.

De subliniat că pentru această categorie de persoane, anularea contribuției de asigurări sociale de sănătate este acordată cu condiția ca persoana în cauză să nu fi realizat alte categorii de venituri pentru care s-a datorat contribuția (ex: venituri din drepturi de autor), caz în care nu se mai anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate nici pentru venitul obținut în baza legilor speciale.

- pentru persoanele cu handicap, se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate stabilită după cum urmează:

- pentru venitul bază de calcul reprezentat de salariul minim brut pe țară stabilit în baza art. 296³² din Legea

nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care veniturile acordate în baza Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este sub nivelul salariului minim brut pe țară;

→ pentru veniturile acordate în baza Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare., în cazul în care aceasta este mai mare decât salariul minim brut pe țară.

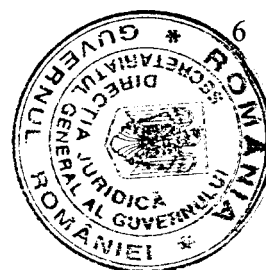
De subliniat că și pentru această categorie de persoane, anularea contribuției de asigurări sociale de sănătate este acordată cu condiția ca persoana în cauză să nu fi realizat alte categorii de venituri pentru care s-a datorat contribuția (ex: venituri din drepturi de autor), caz în care nu se mai anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate nici pentru venitul obținut în baza legii speciale.

- pentru bolnavii cu afecțiuni incluse în programele naționale de sănătate stabilite de Ministerul Sănătății Publice, până la vindecarea respectivei afecțiuni, se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru venitul bază de calcul reprezentat de salariul minim brut pe țară stabilit în baza art. 296³² din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

De subliniat că și pentru această categorie de persoane, anularea contribuției de asigurări sociale de sănătate este acordată cu condiția ca persoana în cauză să nu fi realizat alte categorii de venituri pentru care s-a datorat contribuția (ex: venituri din drepturi de autor), caz în care nu se mai anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate.

- pentru femeile însărcinate și lăuze, regula este că se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru venitul bază de calcul reprezentat de salariul minim brut pe țară stabilit în baza art. 296³² din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, dacă nu au nici un venit sau au venituri sub salariul de bază minim brut pe țară. Cu toate acestea, în cazul acestei categorii de persoane, nu se anulează contribuția de asigurări sociale de sănătate aferente veniturilor pentru care s-a datorat contribuția, a căror quantum a fost peste valoarea salariului de bază minim brut pe țară.

Este de menționat faptul că, de regulă, pentru persoanele care au obligația plății contribuției de asigurări sociale de sănătate, baza lunară de calcul a contribuției este condiționată

de un plafon minim, respectiv, de valoarea salariului minim brut pe țară stabilit prin hotărâre de Guvern, astfel încât dacă venitul lunar realizat este sub plafonul minim, contribuția se calculează asupra plafonului.

În acest context, în acest proiect de lege se reglementează facilitatea de anulare a contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate, acordată de legiuitor, alternativ, fie pentru veniturile obținute în baza legii speciale, fie pentru venitul bază de calcul reprezentat de salariul minim brut pe țară stabilit în baza art. 296³² din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care venitul obținut în baza legii speciale este sub valoarea salariului minim brut pe țară, dacă nu au avut alte venituri decât cele provenite din drepturile bănești acordate în baza acestor legi.

De precizat că utilizarea instituției juridice a anulării are în vedere faptul că, în Codul de procedură fiscală se reglementează la art. 23 modalitățile de stingere a creanțelor fiscale, una dintre acestea fiind anularea.

Anularea ca modalitate de stingere privește obligații fiscale individualizate în titluri de creanță (acte administrative fiscale).

În acest sens, art. 178 stabilește diferite cazuri de anulare a creanțelor fiscale.

Prin urmare, proiectul de act normativ reglementează o altă situație de anulare a creanțelor fiscale, pe lângă cele prevăzute de art. 178 din Codul de procedură fiscală.

De precizat că ANAF a preluat spre administrare contribuțiile sociale începând cu 1 iulie 2012, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 125/2011.

Prin același act normativ contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, preluate spre administrare de ANAF, au fost reglementate la Cap. 2 și 3 ale Titlului IX² din Codul fiscal.

Potrivit prevederilor Cap. 2 al Titlului IX² din Codul fiscal, pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate contribuabilii au obligația de a efectua, în cursul anului, plăți anticipate (art. 296²⁴), iar după încheierea anului, organul fiscal are obligația de a stabili obligațiile anuale de plată și de a emite decizie de impunere (art. 296²⁵).

Potrivit Cap. 3 al Titlului IX² din Codul fiscal, contribuția de asigurări sociale de sănătate prevăzută la art. 296²⁷ alin. (1) se stabilește de organul fiscal competent, prin decizie de impunere anuală. Practic organul fiscal stabilește contribuția pentru întreg anul fiscal care începe de la 1

	ianuarie și se sfârșește la 31 decembrie. Pentru aceste considerente este necesar ca anularea să vizeze contribuția datorată începând cu 1 ianuarie 2012. Totodată, textul propus reglementează și aspectele procedurale, respectiv situațiile ce pot fi întâlnite la momentul intrării în vigoare a proiectului de act normativ. Decizia de anulare a contribuției de asigurări sociale de sănătate poate anula contribuția total sau parțial, Contribuția se anulează parțial în situații cum ar fi: - ori de câte ori în cursul perioadei fiscale pentru care s-a stabilit contribuția, au intervenit modificări în ceea ce privește statutul persoanei care beneficiază de facilitatea fiscală; - în cazul în care decizia de stabilire a contribuției se referă și la venituri pentru care nu se acordă anularea. De precizat că, urmare a anulării contribuției de asigurări sociale de sănătate, după caz, se vor anula eventualele accesorii calculate de organele fiscale, fiind aplicabile, în mod corespunzător, prevederile art. 47 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, se propune și reglementarea expresă a restituirii contribuției de asigurări sociale de sănătate ce face obiectul anulării și care a fost plătită de contribuabil. De subliniat că termenul "plătit" semnifică stingerea în orice mod a obligației anulate. Totodată, se propune reglementarea situației în care persoanele fizice care deși se încadrează în prevederile proiectului de act normativ, nu beneficiază de anularea, din oficiu, a contribuției de asigurări sociale de sănătate. De subliniat că o asemenea situație poate apărea în cazul acelor persoane îndreptățite care nu sunt înregistrate în evidențele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, evidențe pe care se bazează ANAF la emiterea deciziilor de anulare. Într-o asemenea situație s-a prevăzut că anularea contribuțiilor se face la cererea persoanei îndreptățite după ce aceasta se înregistrează în evidențele CNAS și primește un document de la această instituție care să ateste calitatea de asigurat fără plata contribuției, potrivit art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare.
Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socio – economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	
1.1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	
3. Impactul social	Proiectul de act normativ determină creșterea gradului de încredere al cetățenilor, prin faptul că vine în sprijinul persoanelor fizice, care prin statutul lor social, nu realizează venituri sau realizează venituri foarte mici (copii minori, studenți, persoane cu handicap, etc.) și pentru care plata contribuției de asigurări sociale de sănătate ar reprezenta o povară semnificativă, raportat la acest statut.
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Ordin comun al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate privind structura informațiilor și periodicitatea transmiterii listei persoanelor fizice aflate în evidența casei potrivit prevederilor art. 213 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

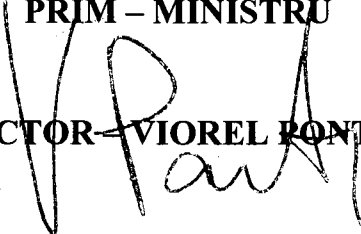
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	A fost respectată procedura prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, în sensul că proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților	Nu este cazul.

administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ conform avizului nr. 111/2015.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Nu este cazul
2. Informarea societății civile cu privire la eventulul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

